

Univerzita Karlova
Právnická fakulta
nám. Curieových 901/7
116 40 Praha 1

Oponentský posudek disertační práce Mgr. Jana Příba „Právní úprava mimosoudních způsobů řešení mezinárodních obchodních sporů v Ruské federaci“

Na základě rozhodnutí děkana Právnické fakulty Univerzity Karlovy jsem byl ustanoven oponentem disertační práce disertanta Mgr. Jana Příba na téma „Právní úprava mimosoudních způsobů řešení mezinárodních obchodních sporů v Ruské federaci“. K oponentuře mi byla předložena jmenovaná disertační práce, kterou disertant zpracoval pod vedením školitele prof. JUDr. Květoslava Růžičky, CSc., o celkovém rozsahu 144 strany.

Aktuálnost tématu

Téma je aktuální s ohledem na četnost výskytu mezinárodních právních sporů ruských subjektů.

Náročnost tématu

Jedná se o středně náročné téma, které v sobě spojuje nutnost znalosti právní úpravy a příslušné judikatury. Právní úprava je relativně triviální, a tudíž musí těžiště práce spočívat v rozboru judikatury a úvahách de lege ferenda.

Hodnocení práce

Práce se zabývá rozhodčím řízením v Ruské federaci a částečně rovněž právní úpravou mediace. Zásadním problémem práce je záběr, který je příliš široký, což vede k povrchnosti zpracování problematiky.

Je nutno konstatovat, že značná část práce je pouhým výkladem stávající právní úpravy, aniž by měl text ambici zabývat se teoretičtější rolí rozhodčího řízení. V některých částech je práce relativně stručná a má spíše podobu úvodu do problematiky. To platí zejména o části, která se týká mediace. Tato část navíc nezohledňuje prakticky žádná specifika, která se týkají Ruské federace.

Práce je kumulací závěrů dostupných publikací na dané téma a části dostupné judikatury. K této kumulaci by však bylo vhodné provést syntézu, a kriticky zhodnotit zejména teoretické základy problematiky rozhodčího řízení s ohledem na ruskou praxi, která je, jak vyplývá z citovaných rozhodnutí, někdy značně překvapivá.

Autor zvolil takřka výhradně deskripční metodu prezentace platné právní úpravy. Práce je shromážděním literatury a judikatury k danému tématu. Bylo by však vhodné tyto prameny vědecky zhodnotit a zkoumat.

Rozhodčí řízení ve vztahu k Ruské federaci přitom přineslo mnoho nového a mnoho překvapivých momentů. Například situace společnosti Jukos vedla k vícenásobným žalobám proti Ruské federaci podaným různými akcionáři Jukosu v rámci různých řízení. Žaloba o

náhradu škody ve výši 2,6 miliónu USD, jíž se domáhal malý španělský akcionář Jukosu v rámci sporu *Quasar v. Ruská federace*, byla v plné výši financována částkou 14,5 miliónu USD poskytnutou majoritním akcionářem Jukosu (který podal tři samostatné žaloby proti Ruské federaci). Tento mechanismus financování zainteresovanou třetí stranou byl odhalen až v pozdní fázi procesu ve věci Quasar. Spor menšího rozsahu ve věci Quasar vedl ke zjištění tribunálu, jež by dle očekávání měla být využita majoritním akcionářem financujícím spor i dalšími akcionáři společnosti Jukos podávajícími žaloby. I když se v daném případě jednalo o investiční spory, jsou jejich výsledky obecně aplikovatelné.

Tento případ poukázal na slabinu arbitrážního řízení mezinárodních obchodních sporů, a to rizika nekoherentních výsledků. Rizika nekoherentních výsledků mohou být vyšší v případě investičních sporů než tam, kde by byly povoleny žaloby na náhradu škody podle vnitrostátního práva. Systém řešení investičních sporů je decentralizovaný a nekoordinovaný v porovnání s vnitrostátními soudy. V rámci investičních sporů má každý akcionář (nebo jiný žalobce) nárok na svůj vlastní tribunál (při absenci klauzulí nařizujících konsolidaci, jež se vyskytují zřídka). Akcionáři mohou často podat žaloby na základě různých dohod, v důsledku čehož se pak aplikují různá rozhodná práva. Nastínění těchto problémů a způsobu jejich řešení zůstal disertant v práci dlužen.

Grafická úprava práce je na dobré úrovni. Jazykové a stylistické zpracování práce jsou na průměrné úrovni.

Práce disertanta s literaturou a judikaturou spočívá často pouze v jejich nekritickém přejímání. Disertant ale prokázal, že literaturu umí správně používat a citovat z ní. Práci ochuzuje nedostatečná práce se zahraniční literaturou, která se omezuje pouze na základní literaturu vztahující se k danému tématu.

V rámci celkového hodnocení disertační práce lze uvést, že se jedná o práci solidně systematicky uspořádanou. Práce je spíše popisná.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Jaký je trend řešení mezinárodních obchodních sporů v Ruské federaci po zavedení obchodních opatření ze strany EU a USA?

Doporučení práce k obhajobě:

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 16. 3. 2019

doc. JUDr. Aleš Rozehnal, Ph.D.